

Marek Holka, 17 rokov, Bratislav

Ranný nákup

Pred štvrtou ráno ma zobudil Luboš, Marek už bol nachystaný. Všade naokolo bola ešte tma, ktorú okolité stromy len zosilňovali. Chladný ranný vzduch ma popálil na tvári, vytiahol som zo spacáka ruku a prešiel ňou po mokrej zarosenej tráve. Vôbec sa mi tam nechcelo ísť, radšej by som si ešte niekoľko hodín poležal a pospal a potom pokračoval v obvyklých činnostiach na stanovačke, založil oheň, doniesol drevo a urobil nejaký čaj, kým ostatní kúpia v dedine chlieb na raňajky. Týždeň sa však pomaly končil a možno by sme sa na to už neodhodlali.

„Choďte bezo mňa, mne sa nechce,“ skúsil som.

„Žiadne také, dohodli sme sa, ideš a hotovo!“ nedal mi pokoj Marek.

„No tak dobre, hádam to stojí za to.“

Zobrali sme si zo stanu ruksaky a potichu sa vybrali po strmom lesnom chodníku smerom dolu k dedine. Ešte stále bola tma. Nad dedinou sme zahli na poľnú cestu ponad lúky a polia a kým sa pomaly šerilo a rozvidnievalo, kuli sme plány.

„Pár minút pred pol piatou prejde okolo pekár na dodávke a vyloží tovar, chvíľu po ňom mliekár. O pol piatej odíde z vedľajšieho domu starý Tokár na salaš a smerom dolu prejde autobus. Vtedy príde náš čas. Naberieme, koľko unesieme, chleby, rožky, buchty, zakysanky, mlieka, čo budú mať, a padáme naspäť ku stanom, kým prejde autobus smerom hore.“

„A osie hniezda,“ doplnil Luboš, „na tie sa zvlášť teším.“

„Musíme to urobiť čo najrýchlejšie a utečieme uličkou ku kultúrnemu domu, kým sa mliekár a pekár vrátia z rozvozu z druhej dediny.“

Všetko bolo jasné, bezchybné a dokonalé, nič sa nemohlo pokaziť. Dnes ráno nakupujeme zadarmo. Čoskoro sme z poľnej cesty zahli doľava do strmej uličky okolo kultúrneho domu,

ústiacej skoro vedľa obchodu, medzi nimi bol len dom starého Tokára.

„O chvíľu by mal ísť pekár, tak o desať minút,“ začal už asi po stý krát Marek, „zatiaľ počkáme... skryte sa za roh!“

Rýchlo sme skočili za roh ku vchodu do kultúrneho domu, kým po ceste prešiel modrý pick-up, zastal pred obchodom, jeho vodič vyložil pečivo v debničkách na schody pred obchodom, nasadol do auta a išiel ďalej. Je to teda pravdy, ráno nechávajú tovar voľne pred obchodom. Keď sme vyšli na cestu, srdcia nám búchali ako šialené a na čelo nám vystúpil pot. To bolo o chlp.

Skutočne, pred obchodom boli vyložené prepravky s pečivom a pred druhým obchodom ďalej hore ulicou toho bolo ešte viac. Prebehli sme cez cestu a skryli sa pod schodmi vedúcimi dolu k potoku. O pár minút ponad nás prehrmela mliekárova avia. Čakali sme už len na starého Tokára z vedľajšieho domu, mal odísť okolo pol piatej. Dolu ulicou prešiel autobus do mesta, takže ten čas práve nastal, starý Tokár však stále nechodil. Sekundy sa pomaly vliekli, ranné svetlo bolo čoraz jasnejšie a my čoraz nervóznejší.

„Ak neodíde do piatich minút, ideme na to,“ vyhlásil Marek. „Vy dvaja choďte do tohto obchodu a ja pôjdem obzrieť druhý. Stretneme sa pri kultúrnom dome.“

V duchu som dúfal, že Tokár za tých nekonečných päť minút odíde, ale nastalo sa tak.

„Päť minút prešlo,“ vyhlásil Marek, no hlas sa mu trochu triasol, „ideme“.

Bez slova sme vyšli na cestu, Marek sa rozbehol k druhému obchodu bližšie k námestiu. Vybehol som na schody a siahol po prvom chlebe. Zaškripala brána. Starý Tokár odchádza! Ľuboš sa v tom momente otočil a šprintoval späť do úkrytu pod schodmi, ja za ním. Počuli sme, že sa brána celkom otvorila. Starý Tokár prechádzal cez cestu. Teraz zneli jeho pomalé, šuchtavé kroky celkom blízko, schádzal ku nám dolu. S Ľubošom sme

stípli a neboli schopní sa ani pohnúť, len sme čupeli a čakali, čo príde.

„Chlapci, čo nemáte päť korún na chleba, že musíte kradnúť?“ pokrútil hlavou starý Tokár, potom sa pomaly otočil a šuchtavo vyšiel naspäť hore po schodoch. Nasadol do auta a odišiel na salaš. To je koniec, pomyslel som si, už nás videli, o chvíľu o tom bude vedieť pol dediny, tu sa nič dlho neutají. Jediné, čo nás napadlo, bolo čo najrýchlejšie zmiznúť, vydali sme sa teda hľadať Marka.

Pri kultúrnom dome nám vyšiel oproti Marek, kým sa dedina prebúdzala k životu.

„Išli okolo nejakí ľudia. Tváril som sa, že som opitý a váľal som sa po lavičke. Potom som sa opieral o zábradlie, nahol sa a vydal zvuk akoby som...“

„Dobre, dobre, to stačí, nemusíš to tak rozvádzať. Nás videl starý Tokár. Čo teraz?“

„Akože čo? Ešte to stíhame!“

Rozbehli sme sa teda späť k obchodu a začali zúriivo hádzať do ruksaku chleby, rožky a buchty. Kým som sa rozbehol preč, ešte som zbadal Marka, ako beží za nami od druhého obchodu s celým kartónom zakysaniek.

Pri kultúrnom dome sme všetko prehádzali do ruksakov a akoby nič sme sa vybrali nazad na poľnú cestu. Po takej dávke napätia nám nebolo veľmi do reči, začali sme teda jesť prvé rožky.

Po niekoľkých hodinách, keď sme raňajkovali ukradnuté rožky s ukradnutou zakysankou a nálada sa opäť začala vylepšovať, umlčalo nás zvonenie Ľubošovho mobilu. S obavami ho zodvihol a ako počúval, čoraz viac sa mračil.

„Mám ísť domov,“ oznámil napokon, „vraj mám veľký problém.“

Popriali sme mu veľa šťastia a típli, čo bude ďalej, keď zazvonil mobil aj mne. Ľuboš mi zúfalým hlasom oznámil, že nás videlo plno ľudí a že máme ísť po Ľuboša a potom do obchodu zaplatiť škodu. Začali sme teda zbierať všetky zvyšné peniaze,

na ktoré sme sa skladali na začiatku stanovačky, prispeli sme aj z vlastných, každý, koľko mal.

Lubošova mama zúrila, tvrdila nám, že ráno pri nákupe si ju majiteľka obchodu zavolala dozadu a povedala jej, že jej syna videli ráno kradnúť a že máme prísť do obchodu zaplatiť za spôsobenú škodu. Stále opakovala to isté, problém, hanba pred celou dedinou, čo nás to len napadlo... Čo najrýchlejšie sme odtiaľ odišli, no do obchodu sa už išlo pomalšie. Potili sme sa, nadávali a vymýšľali si reč na obhajobu.

„Keby sme toto urobili u nás v meste, čakali by nás tam rovno policajti,“ odvážil som sa napokon prelomiť ticho.

„A ak by sa majiteľovi obchodu nechcelo zapodievať s policajtmi, aspoň by nám rozbil hubu, spolužiakovi sa to stalo.“

„Možno u vás v meste,“ namietol Luboš, „ale ja si myslím, že zavolajú rodičom každého z nás, povedia to nejakým starým babkám a o všetko je postarané. Všetci tu na nás budú zazeráť ešte pár rokov, aj keď už sami nebudú vedieť prečo.“

Napokon sme po nekonečne dlhej chôdzi zastali pred obchodom, pod tými schodíkmi, odkiaľ sme ráno kradli. Marek ako hlavný organizátor prijal úlohu hovorcu a išiel prvý. „Á, to ste vy, no podte dozadu,“ usmiala sa na nás majiteľka obchodu. Neuveriteľné, usmiala sa. Normálne sa prívetivo usmiala a pozdravila sa nám. Vzadu v sklade sme sa postavili vedľa seba, uprene hľadeli do zeme a čakali. Majiteľka nám ukázala rozpis chýbajúceho tovaru aj s cenami. Chceli sme to mať čo najskôr za sebou, bez meškania sme sa teda priznali a do koruny zaplatili, nechali sme ešte aj tridsať korún navyše, bolo nám trápne pýtať si výdavok.

„Som rada, že ste sa prišli priznať a zaplatiť, ako som vám kázala,“ pochválila nás, „tak nebudem volať políciu ani vašich rodičov.“

Zborovo sme poďakovali, stále šokovaní jej milým správaním.

„Ale povedzte mi jedno, čo vás to vlastne napadlo? To jediné

totiž nechápem. Veď vy ste dobrí chlapci, všetci štyria, ja vás poznám. Ako ste na to prišli, čo ste nemali peniaze?" Chvíľu sme o tom rozmýšľali, no ani jede z nás jej nevedel odpovedať, tak sme zo seba len vysúkali, že sme asi iba chceli skúsiť, či to funguje. Prekvapená majiteľka sa opäť usmiala a konečne nám pokynula, že môžeme ísť. Až neprirodzene šťastní sme zastali pred obchodom a Ľuboš napokon vyhlásil:

„Vidíte, to by sa u vás v meste nestalo.“

„To teda nie,“ súhlasil Marek, „no akosi som vyhladol. Takže zajtra ráno znova?“